

Dagens 16/2

- Visa att det i en omgivning av punkten $(1,1,1)$ finns precis en funktion $z = z(x, y)$ som uppfyller ekvationen $x^3 + y^3 + z^3 + x^2z - yz - z = 2$ och sådan att $z(1,1) = 1$. Bestäm för denna funktion:
 - $z_x(1,1)$ och $z_y(1,1)$
 - grad $z(1,1)$
 - riktningsderivatan i punkten $(1,1)$ i riktning av vektorn $\mathbf{v} = (2,-6)$.
- Visa att funktionen $\mathbf{f}(x, y) = \begin{cases} u = 2x + \sin y \\ v = \sin x + y + 1 \end{cases}$ är lokalt inverterbar. Beräkna, i punkten $(u, v) = (0, 1)$, de partiella derivatorna $\frac{\partial x}{\partial u}$ och $\frac{\partial y}{\partial v}$ samt inversens Jacobimatrix.
- Visa att ekvationssystemet $\begin{cases} xy^2 + yz^2 + zx^2 = 4 \\ x^3 + y^3 + z^3 = 9 \end{cases}$ definierar i en omgivning av punkten $(0, 1, 2)$ precis två kontinuerligt deriverbara funktioner $y = y(x)$ och $z = z(x)$ sådana att $y(0) = 1$ och $z(0) = 2$
- Bestäm Taylorpolynom av andra graden till följande funktioner:
 - $f(x, y) = 2 \ln(x - 2y) + e^{2x - 6y}$ kring punkten $(3, 1)$.
 - $f(x, y) = e^{x-1} \cos(x - y)$ kring punkten $(1, 1)$.
- Bestäm Taylorpolynom av andra graden till funktionen $f(x, y) = 8\sqrt{x} + 2 \cos(2x - y)$ kring punkten $(1, 2)$. Använd detta polynom för att beräkna ett approximativt värde av $f(1.1, 2.2)$.
- Visa att ekvationen $z^3 - 2xz + y = 0$ definierar i en omgivning av punkten $(1, 1, 1)$ precis en funktion $z = z(x, y)$ sådan att $z(1, 1) = 1$. Bestäm Taylorpolynom av andra graden till z kring punkten $(1, 1)$.
- Visa att det i en omgivning av punkten $(7, 7)$ finns precis två kontinuerligt deriverbara funktioner $z = z(x, y)$ och $w = w(x, y)$ sådana $z(7, 7) = 1$, $w(7, 7) = 2$ och $\begin{cases} z^2 + 3w = x \\ 3z + w^2 = y \end{cases}$. Bestäm Taylorpolynom av första graden till funktionen z kring punkten $(7, 7)$. Bestäm ekvationen till tangentplanet för grafen av funktionen z i punkten $(7, 7, 1)$.

Svar:

- $z_x(1,1) = 5/2$, $z_y(1,1) = 1$
 - grad $z(1,1) = (-5/2, -1)$
 - $\frac{\sqrt{10}}{20}$
- $\frac{\partial x}{\partial u} = 1$, $\frac{\partial y}{\partial v} = 2$, $\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$
- $1 + 4x - 10y + (x - 3)^2 - 8(x - 3)(y - 1) + 14(y - 1)^2$
 - $x + (x - 1)(y - 1) - \frac{1}{2}(y - 1)^2$
- $p(h, k) = 10 + 4h - 5h^2 + 4hk - k^2$, där $h = x - 1$ och $k = y - 2$; $f(1.1, 2.2) \approx 10.39$.
- $1 + 2(x - 1) - (y - 1) - 8(x - 1)^2 + 10(x - 1)(y - 1) - 3(y - 1)^2$.
- Taylorpolynom: $8 - 4x + 3y$. Tangentplanet: $z = 8 - 4x + 3y$.

Dagens 18/2

8. Bestäm eventuella lokala extrempunkter (och deras karaktär) till följande funktioner:
- $f(x, y) = 2xy^2 + x^2 + 4y$
 - $f(x, y) = 2x + y + 3\sqrt{1 + x^2 + y^2}$
 - $f(x, y) = x^3 - 3xy + y^3$
 - $f(x, y) = 3x^3 - 9x + 3y - y^3$.
 - $f(x, y) = x^2 + 2xy - y^3$
9. Är det sant att $2x^2 + 3y^2 + 4 \sin x \sin y \geq 0$ om (x, y) ligger tillräckligt nära origo?
10. Verifiera att funktionen $f(x, y) = (1 + y)^3 x^2 + y^2$ endast har en kritisk punkt och att f antar i denna ett lokalt minimivärde. Är detta värde funktionens minsta värde?

Svar:

8. a. Det finns inga lokala extrempunkter. Det finns en sadelpunkt $(-1, 1)$.
b. Lokalt minimum i $(-1, -1/2)$.
c. Lokalt minimum i $(1, 1)$. (sadel i $(0, 0)$).
d. Lokalt min i $(1, -1)$, lokalt maximum i $(-1, 1)$. (sadel i $(1, 1)$ och $(-1, -1)$.)
e. Lokalt minimum i $(2/3, -2/3)$, (sadel i $(0, 0)$.)
9. Ja.
10. Lokal minimum i $(0, 0)$. $f(0, 0)$ är inte funktionens minsta värde då t.ex. $f(0, 0) > f(3, -2)$.
(Jämför detta med funktioner av en variabel: Om $f(x)$ endast har en kritisk punkt och om f antar i denna ett lokalt minimivärde så är detta värde funktionens minsta värde.)